

Repertoriul jurisprudenței

HOTĂRÂREA CURȚII (Camera a cincea)

4 octombrie 2018*

„Trimitere preliminară – Cooperare judiciară în materie civilă – Competență în materia răspunderii părintești – Regulamentul (CE) nr. 2201/2003 – Articolul 15 – Trimitere la o instanță mai bine plasată pentru a soluționa cauza – Domeniu de aplicare – Articolul 19 – Litispendență”

În cauza C-478/17,

având ca obiect o cerere de decizie preliminară formulată în temeiul articolului 267 TFUE de Tribunalul Cluj (România), prin decizia din 17 iulie 2017, primită de Curte la 9 august 2017, în procedura

IQ

împotriva

JP,

CURTEA (Camera a cincea),

compusă din domnul J. L. da Cruz Vilaça, președinte de cameră, domniile E. Levits și A. Borg Barthet (raportor), doamna M. Berger și domnul F. Biltgen, judecători,

avocat general: domnul M. Wathelet,

grefier: domnul A. Calot Escobar,

având în vedere procedura scrisă,

luând în considerare observațiile prezentate:

- pentru guvernul român, inițial de R.-H. Radu, de C.-M. Florescu și de R. Mangu, ulterior de C.-R. Canțar, de C.-M. Florescu și de R. Mangu, în calitate de agenți;
- pentru Comisia Europeană, de M. Wilderspin și de D. Calciu, în calitate de agenți,

după ascultarea concluziilor avocatului general în ședința din 10 iulie 2018,

pronunță prezenta

* Limba de procedură: româna.

Hotărâre

- 1 Cererea de decizie preliminară privește interpretarea articolului 15 din Regulamentul (CE) nr. 2201/2003 al Consiliului din 27 noiembrie 2003 privind competența, recunoașterea și executarea hotărârilor judecătorești în materie matrimonială și în materia răspunderii părintești, de abrogare a Regulamentului (CE) nr. 1347/2000 (JO 2003, L 338, p. 1, Ediție specială, 19/vol. 6, p. 183).
- 2 Această cerere a fost formulată în cadrul unui litigiu între IQ, pe de o parte, și JP, pe de altă parte, în legătură, printre altele, cu exercitarea autorității părintești asupra celor trei copii ai lor în urma divorțului lor.

Cadrul juridic

Dreptul Uniunii

- 3 Considerentele (12) și (13) ale Regulamentului nr. 2201/2003 au următorul cuprins:
  - „(12) Temeiurile de competență stabilite prin prezentul regulament în materia răspunderii părintești sunt concepute în funcție de interesul superior al copilului și, în special, de criteriul proximității. Prin urmare, ar trebui să fie competente în primul rând instanțele statului membru în care copilul își are reședința obișnuită, cu excepția unor cazuri de schimbare a reședinței copilului sau ca urmare a unui acord încheiat între titularii răspunderii părintești.
  - (13) În interesul copilului, prezentul regulament permite instanței competente, în mod excepțional și în anumite condiții, să trimită cauza instanței unui alt stat membru, în cazul în care aceasta este mai în măsură să soluționeze cauza. [...]”
- 4 Articolul 1 din acest regulament, intitulat „Domeniu de aplicare”, prevede la alineatul (1):

„Prezentul regulament se aplică, oricare ar fi natura instanței, materiilor civile privind:

[...]

(b) atribuirea, exercitarea, delegarea, retragerea totală sau parțială a răspunderii părintești.”
- 5 Potrivit articolului 2 punctul 1 din regulamentul menționat:

„În sensul prezentului regulament:

«instanță judecătorească» înseamnă toate autoritățile din statele membre competente în materiile care intră sub incidența domeniului de aplicare al prezentului regulament în temeiul articolului 1.”
- 6 Capitolul II secțiunea 1 din același regulament este consacrat normelor de competență în materie de divorț, de separare de drept și de anulare a căsătoriei. În această secțiune 1, articolul 3 alineatul (1) din Regulamentul nr. 2201/2003, intitulat „Competență de fond”, prevede:

„Sunt competente să hotărască în problemele privind divorțul, separarea de drept și anularea căsătoriei instanțele judecătorești din statul membru:

(a) pe teritoriul căruia se află:

[...]

— reședința obișnuită a pârâtului [...]

[...]”

7 Capitolul II secțiunea 2 din acest regulament prevede, la articolele 8-15, un ansamblu de norme privind competența în materia răspunderii părintești.

8 Articolul 8 din regulamentul menționat, intitulat „Competența generală”, prevede:

„(1) Instanțele judecătorești dintr-un stat membru sunt competente în materia răspunderii părintești privind un copil care are reședința obișnuită în acest stat membru la momentul la care instanța este sesizată.

(2) Alineatul (1) se aplică sub rezerva dispozițiilor articolelor 9, 10 și 12.”

9 Articolul 12 din același regulament, intitulat „Prorogare de competență”, prevede la alineatele (1) și (2):

„(1) Instanțele judecătorești din statul membru care exercită competența în temeiul articolului 3 cu privire la o cerere de divorț, de separare de drept sau de anulare a căsătoriei sunt competente în orice chestiune privind răspunderea părintească în legătură cu această cerere atunci când

(a) cel puțin unul dintre soți exercită răspunderea părintească față de copil

și

(b) competența instanțelor a fost acceptată expres sau în orice alt mod neechivoc de către soți și de către titularii răspunderii părintești, la data sesizării instanței judecătorești, iar aceasta este în interesul superior al copilului.

(2) Competența acordată la alineatul (1) încetează de îndată ce

(a) hotărârea de admitere sau de respingere a cererii de divorț, de separare de drept sau de anulare a căsătoriei dobândește autoritate de lucru judecat;

(b) în cazul în care o procedură privind răspunderea părintească este pe rolul unei instanțe la data prevăzută la litera (a), de îndată ce hotărârea privind răspunderea părintească dobândește autoritate de lucru judecat;

(c) în cazurile prevăzute la literele (a) și (b), de îndată ce procedura a încetat dintr-un alt motiv.”

10 Potrivit articolului 15 din Regulamentul nr. 2201/2003, intitulat „Trimiterea la o instanță mai bine plasată pentru a soluționa cauza”:

„(1) Cu titlu de excepție, instanțele judecătorești dintr-un stat membru competente pentru a soluționa cauza pe fond pot, în cazul în care consideră că o instanță dintr-un alt stat membru cu care copilul are o legătură specială este mai bine plasată pentru a soluționa cauza sau o parte specifică a acesteia și atunci când acest lucru servește interesul superior al copilului:

(a) să suspende procedura sau respectiva parte a acesteia și să invite părțile să depună o cerere la instanța judecătorească din acest alt stat membru în conformitate cu alineatul (4) sau

(b) să solicite instanței judecătorești din alt stat membru să-și exercite competența în conformitate cu alineatul (5).

(2) Alineatul (1) se aplică:

- (a) la cererea uneia dintre părți sau
- (b) la inițiativa instanței judecătorești sau
- (c) la solicitarea instanței judecătorești dintr-un alt stat membru cu care copilul are o legătură specială, în conformitate cu alineatul (3).

Cu toate acestea, trimiterea se poate efectua, la inițiativa instanței sau la solicitarea instanței dintr-un alt stat membru, numai dacă este acceptată de cel puțin una dintre părți.

(3) În sensul alineatului (1), se consideră că un copil are o legătură specială cu un stat membru în cazul în care:

- (a) după sesizarea instanței judecătorești menționate la alineatul (1), copilul și-a dobândit reședința obișnuită în acest stat membru sau
- (b) copilul a avut reședința obișnuită în acest stat membru sau
- (c) copilul este resortisant al acestui stat membru sau
- (d) unul dintre titularii răspunderii părintești își are reședința obișnuită în acest stat membru sau
- (e) litigiul se referă la măsurile de protecție a copilului privind administrarea, conservarea sau dispoziția cu privire la bunurile deținute de copil, bunuri care se află pe teritoriul acestui stat membru.

(4) Instanța judecătorească din statul membru competentă pentru a soluționa cauza pe fond acordă un termen în care instanțele judecătorești din celălalt stat membru trebuie să fie sesizate în conformitate cu alineatul (1).

În cazul în care instanțele nu sunt sesizate în acest termen, instanța sesizată continuă să-și exercite competența în conformitate cu articolele 8-14.

(5) Instanțele judecătorești din acest alt stat membru pot, în cazul în care este în interesul superior al copilului, din cauza circumstanțelor specifice ale cauzei, să se declare competente într-un termen de șase săptămâni de la data sesizării acestora pe baza alineatului (1) litera (a) sau (b). În acest caz, prima instanță sesizată își declină competența. În caz contrar, prima instanță sesizată continuă să-și exercite competența în conformitate cu articolele 8-14.

(6) Instanțele judecătorești cooperează, în sensul prezentului articol, direct sau prin intermediul autorităților centrale desemnate în conformitate cu articolul 53.”

- 11 Secțiunea 3, intitulată „Dispoziții comune”, din capitolul II din regulamentul menționat conține în special articolul 19 din acesta care, sub titlul „Litispendență și acțiuni conexe”, prevede la alineatele (2) și (3):

„(2) În cazul în care acțiuni referitoare la răspunderea părintească privind un copil, având același obiect și aceeași cauză, se introduc în fața instanțelor judecătorești din state membre diferite, instanța sesizată în al doilea rând suspendă din oficiu procedura până când se stabilește competența primei instanțe sesizate.

(3) În cazul în care se stabilește competența primei instanțe sesizate, instanța sesizată în al doilea rând își declină competența în favoarea acesteia.

În acest caz, partea care a introdus acțiunea la instanța sesizată în al doilea rând poate intenta respectiva acțiune la prima instanță sesizată.”

Dreptul român

- 12 Din decizia de trimitere reiese că articolul 448 alineatul (1) punctul 1 din Codul de procedură civilă român prevede că hotărârile în materie de răspundere părintească pronunțate în primă instanță sunt executorii. În plus, potrivit legislației procesuale române, hotărârile judecătorești date în primă instanță în materia răspunderii părintești pot fi desființate numai în urma admitterii căii de atac a apelului.

Litigiul principal și întrebările preliminare

- 13 Din căsătoria dintre JP și IQ s-au născut trei copii care, din anul 2012, locuiesc în Regatul Unit cu IQ, mama lor.
- 14 La 26 noiembrie 2014, IQ a sesizat Judecătoria Cluj-Napoca cu o cerere de divorț împotriva soțului său, JP, care, în ceea ce îl privește, locuiește în Florești (România). Ea a solicitat de asemenea Judecătoriei Cluj-Napoca să îi acorde exercitarea exclusivă a autorității părintești în privința celor trei copii rezultați din căsătorie, să stabilească locuința copiilor la mamă și să îl oblige pe JP la plata unei pensii pentru întreținerea și educarea acestora.
- 15 JP a formulat o cerere reconvențională prin care a solicitat pronunțarea divorțului prin acordul părților sau, cu titlu subsidiar, din culpă comună, exercitarea în comun a autorității părintești în privința celor trei copii rezultați din căsătorie, precum și stabilirea unui program de menținere a legăturilor personale cu copiii.
- 16 În ședința din 28 septembrie 2015, Judecătoria Cluj-Napoca și-a verificat competența internațională și s-a declarat competentă să soluționeze cauza. Întrucât părțile au convenit să obțină divorțul prin acordul lor, această instanță a constatat că erau îndeplinite condițiile pentru soluționarea acestui capăt de cerere. În consecință, instanța respectivă a pronunțat divorțul prin acordul soților și a disjuns capetele de cerere accesorii de cele referitoare la divorț, cu privire la care a continuat judecata, stabilind data unei ședințe în vederea administrării probelor.
- 17 Prin sentință civilă, Judecătoria Cluj-Napoca (România) a admis în parte cererea lui IQ și cererea reconvențională formulată de JP, a decis că autoritatea părintească față de cei trei copii rezultați din căsătorie va fi exercitată în comun, a stabilit reședința copiilor la domiciliul lui IQ, a determinat cuantumul pensiei de întreținere datorate de JP copiilor și a fixat un program de menținere a legăturilor personale ale tatălui cu copiii.
- 18 La 7 septembrie 2016, IQ și JP au atacat cu apel această hotărâre la instanța de trimitere, Tribunalul Cluj (România).
- 19 În fața acestei instanțe, IQ solicită ca exercitarea autorității părintești să îi fie acordată în mod exclusiv și ca programul de menținere a legăturilor personale ale tatălui cu copiii să fie mai restrictiv. În schimb, JP solicită ca acest program să fie extins.

- 20 La 26 decembrie 2016, IQ a sesizat High Court of Justice (England & Wales), Family Division (family court), Birmingham [Înalta Curte de Justiție (Anglia și Țara Galilor), Secția pentru familie (Camera pentru familie), Birmingham, Regatul Unit] cu instituirea unui ordin de restricție împotriva lui JP. La 3 ianuarie 2017, ea a solicitat de asemenea instanței menționate să se pronunțe cu privire la încredințarea copiilor și la modalitățile dreptului de vizită al lui JP.
- 21 În aceeași zi, instanța menționată a luat o măsură provizorie prin care i se interzicea tatălui încredințarea copiilor până la soluționarea definitivă a acestei cauze. De asemenea, la 2 februarie 2017, aceasta a invitat instanța de trimitere să își decline competența, întrucât reședința copiilor a fost stabilită, cu consimțământul părinților, în Regatul Unit.
- 22 Prin ordonanța din 6 iulie 2017, High Court of Justice (England & Wales), Family Division (family court), Birmingham [Înalta Curtea de Justiție (Anglia și Țara Galilor), Secția pentru familie (Camera pentru familie), Birmingham] a solicitat instanței române să îi trimită cauza în temeiul articolului 15 din Regulamentul nr. 2201/2003, pentru motivul că, întrucât cei trei copii în cauză au avut reședința obișnuită în Regatul Unit cel puțin din anul 2013 și pe parcursul întregii proceduri din fața instanțelor române, aceasta ar fi o instanță mai bine plasată pentru a soluționa cauza în sensul acestei dispoziții.
- 23 Instanța de trimitere arată că, în speță, instanța căreia i se solicită să trimită cauza ar soluționa-o în stadiul apelului și că există deja o hotărâre pronunțată în primă instanță.
- 24 Aceasta ridică problema tratamentului care ar trebui să fie rezervat acestei din urmă hotărâri din moment ce, potrivit articolului 448 alineatul (1) punctul 1 din Codul de procedură civilă român, aceasta este în principiu executorie, ceea ce înseamnă că, atât timp cât această hotărâre nu este desființată, JP poate să ceară punerea ei în executare.
- 25 Or, dacă instanța de trimitere ar trebui să trimită cauza la High Court of Justice (England & Wales), Family Division (family court), Birmingham [Înalta Curtea de Justiție (Anglia și Țara Galilor), Secția pentru familie (Camera pentru familie), Birmingham] în temeiul articolului 15 din Regulamentul nr. 2201/2003, ea nu ar avea posibilitatea să se pronunțe cu privire la apelul cu care a fost sesizată de IQ și de JP, astfel încât hotărârea pronunțată în primă instanță ar continua să existe, în conformitate cu Codul de procedură civilă român.
- 26 În aceste condiții, Tribunalul Cluj a hotărât să suspende judecarea cauzei și să adreseze Curții următoarele întrebări preliminare:

„1) Dacă sintagma «instanțele judecătorești dintr-un stat membru competente pentru a soluționa cauza pe fond» utilizată la articolul 15 [din Regulamentul nr. 2201/2003] se referă atât la instanțele care soluționează cauza în primă instanță, cât și la cele care soluționează căile de atac. Interesează dacă poate avea loc o trimitere a cauzei în temeiul articolului 15 din Regulamentul nr. 2201/2003 către o instanță mai bine plasată, în cazul în care instanța competentă căreia i se solicită trimiterea cauzei unei instanțe mai bine plasate este o instanță de apel, în timp ce instanța mai bine plasată este o instanță care judecă în primul grad de jurisdicție.

2) În cazul unui răspuns afirmativ la prima întrebare, care ar trebui să fie în opinia Curții soarta hotărârii pronunțate în primă instanță de instanța competentă care procedează la trimiterea cauzei instanței mai bine plasate?”

Cu privire la întrebările preliminare

- 27 Cu titlu introductiv, trebuie să se arate că situația în discuție în litigiul principal se caracterizează prin faptul că ambele instanțe, română și din Regatul Unit, își întemeiază competența pe Regulamentul nr. 2201/2003.

- 28 Astfel, din dosarul prezentat Curții reiese că instanțele române și-au verificat competența și s-au declarat competente în temeiul articolului 12 alineatul (1) din Regulamentul nr. 2201/2003 coroborat cu articolul 3 alineatul (1) din regulamentul menționat, în timp ce instanța din Regatul Unit sesizată în al doilea rând își întemeiază competența în materia răspunderii părintești pe articolul 8 din Regulamentul nr. 2201/2003, dat fiind că cei trei copii au reședința obișnuită în Regatul Unit, unde locuiesc cu mama lor din anul 2012.
- 29 În consecință, astfel cum a arătat avocatul general la punctul 47 din concluzii, pentru a se răspunde la întrebările adresate, trebuie să se examineze dacă articolul 15 din Regulamentul nr. 2201/2003 trebuie interpretat în sensul că este aplicabil unei situații în care instanțele din cele două state membre în cauză sunt competente pentru a soluționa cauza pe fond în temeiul articolelor 8 și 12 din acest regulament.
- 30 În această privință, trebuie amintit că articolul 15 alineatul (1) din Regulamentul nr. 2201/2003 prevede posibilitatea ca instanțele judecătorești dintr-un stat membru competente pentru a soluționa o cauză pe fond să solicite trimiterea acestei cauze sau a unei părți specifice a acesteia la o instanță dintr-un alt stat membru cu care copilul are o legătură specială, dacă această din urmă instanță este mai bine plasată pentru a soluționa cauza și atunci când acest lucru servește interesul superior al copilului.
- 31 Acest articol 15, care figurează în secțiunea 2 din capitolul II din Regulamentul nr. 2201/2003, care instituie un ansamblu de norme de competență în cauzele privind răspunderea părintească, prevede o normă de competență specifică și derogatorie de la norma de competență generală care desemnează instanțele de la locul reședinței obișnuite a copilului ca fiind instanțele competente pentru a soluționa pe fond cauza, prevăzută la articolul 8 din regulamentul menționat (Hotărârea din 27 octombrie 2016, D., C-428/15, EU:C:2016:819, punctul 29).
- 32 Prin urmare, articolul 15 alineatul (1) din Regulamentul nr. 2201/2003 permite trimiterea unei cauze determinate unei instanțe dintr-un alt stat membru decât cel căruia îi aparține instanța competentă în mod normal, înțelegându-se, astfel cum reiese din considerentul (13) al acestui regulament, că o asemenea trimitere trebuie să îndeplinească unele condiții specifice, pe de o parte, și că nu poate interveni decât cu titlu excepțional, pe de altă parte (Hotărârea din 27 octombrie 2016, D., C-428/15, EU:C:2016:819, punctul 47).
- 33 De aici rezultă că articolul 15 alineatul (1) din Regulamentul nr. 2201/2003 permite instanței competente în mod normal să se pronunțe în materia răspunderii părintești, în temeiul normei generale prevăzute la articolul 8 alineatul (1) din acest regulament sau prin prorogare de competență în temeiul articolului 12 din regulamentul menționat, să își transfere competența, cu privire la întreaga cauză sau la o parte specifică a cauzei cu care este sesizată, către o instanță care în mod normal nu este competentă în materie, dar care, în situația din speță, trebuie considerată „mai bine plasată” pentru a soluționa această cauză.
- 34 Pentru a determina instanța mai bine plasată pentru a soluționa o cauză determinată, se impune, printre altele, să se desemneze instanța dintr-un alt stat membru cu care copilul în cauză are o „legătură specială” (a se vedea în acest sens Hotărârea din 27 octombrie 2016, D., C-428/15, EU:C:2016:819, punctul 50).
- 35 Conform jurisprudenței Curții, pentru a stabili existența unei astfel de legături într-o cauză determinată, trebuie să se aibă în vedere elementele enumerate cu titlu exhaustiv la articolul 15 alineatul (3) literele (a)-(e) din Regulamentul nr. 2201/2003. De aici rezultă că sunt excluse de la bun început de la mecanismul trimiterii cauzele în care lipsesc aceste elemente (Hotărârea din 27 octombrie 2016, D., C-428/15, EU:C:2016:819, punctul 51).

- 36 Or, trebuie să se constate că situația în discuție în litigiul principal, în care copiii au avut reședința și încă locuiesc în mod obișnuit în Regatul Unit, stat membru cu care ar trebui să se stabilească existența unei legături speciale, nu se aseamănă cu niciunul dintre elementele enumerate de această dispoziție.
- 37 În special, elementul prevăzut la articolul 15 alineatul (3) litera (b) din Regulamentul nr. 2201/2003, potrivit căruia „copilul a avut reședința obișnuită în acest stat membru”, se referă în mod necesar la o situație în care copilul a avut, dar nu mai are reședința obișnuită în statul membru cu care trebuie să se stabilească existența unei legături speciale.
- 38 În plus, elementele enumerate la articolul 15 alineatul (3) din acest regulament atestă, toate – dacă nu în mod expres, cel puțin în esență –, o proximitate între copilul vizat de cauză și un alt stat membru decât cel căruia îi aparține instanța competentă pentru a soluționa cauza în temeiul articolului 8 alineatul (1) sau al articolului 12 din acest regulament (a se vedea prin analogie Hotărârea din 27 octombrie 2016, D., C-428/15, EU:C:2016:819, punctul 52).
- 39 În consecință, instanța dintr-un alt stat membru cu care copilul în cauză are o legătură specială, care este mai bine plasată pentru a soluționa cauza, menționată la articolul 15 alineatul (1) din Regulamentul nr. 2201/2003, nu poate fi instanța competentă în mod normal să soluționeze cauza pe fond în temeiul articolului 8 sau 12 din acest regulament.
- 40 Din considerațiile care precedă rezultă că articolul 15 din Regulamentul nr. 2201/2003 trebuie interpretat în sensul că nu este aplicabil în situația în care instanțele din cele două state membre sunt competente pe fond în temeiul articolului 8 sau 12 din acest regulament.
- 41 Orice interpretare contrară ar contraveni, mai întâi, voinței legiuitorului Uniunii, amintită la punctul 32 din prezenta hotărâre, exprimată în mod clar în considerentul (13) al Regulamentului nr. 2201/2003 și în chiar textul articolului 15 din acest regulament, de a conferi mecanismului de trimitere prevăzut de această dispoziție un caracter excepțional.
- 42 În continuare, trebuie amintit că, în capitolele II și III, Regulamentul nr. 2201/2003 prevede în special norme care reglementează competența, precum și recunoașterea și executarea hotărârilor judecătorești în materia răspunderii părintești, aceste norme vizând garantarea securității juridice (a se vedea în acest sens Hotărârea din 13 octombrie 2016, Mikołajczyk, C-294/15, EU:C:2016:772, punctul 33 și jurisprudența citată).
- 43 Or, interpretarea articolului 15 din Regulamentul nr. 2201/2003 în sensul că ar permite trimiterea unei cauze chiar și în cazul în care condițiile de aplicare a acestei dispoziții nu sunt îndeplinite ar aduce atingere normelor de repartizare a competențelor prevăzute de regulamentul menționat și, prin urmare, obiectivului securității juridice urmărit de legiuitorul Uniunii.
- 44 În sfârșit, o asemenea interpretare ar conduce, într-o situație precum cea în discuție în litigiul principal, la lipsirea de sens a articolului 19 alineatul (2) din regulamentul respectiv, care urmărește să soluționeze, în materia răspunderii părintești, situații în care sunt competente instanțe judecătorești situate în state membre diferite.
- 45 Astfel, această dispoziție prevede că, în cazul în care acțiuni referitoare la răspunderea părintească privind un copil, având același obiect și aceeași cauză, se introduc în fața instanțelor judecătorești din state membre diferite, instanța sesizată în al doilea rând suspendă din oficiu procedura până când se stabilește competența primei instanțe sesizate.

- 46 În speță, din dosarul de care dispune Curtea reiese că condițiile de aplicare a acestei dispoziții sunt îndeplinite. Prin urmare, revine High Court of Justice (England & Wales), Family Division (family court), Birmingham [Înalta Curtea de Justiție (Anglia și Țara Galilor), Secția pentru familie (Camera pentru familie), Birmingham], sesizată în al doilea rând, sarcina de a suspenda din oficiu soluționarea cauzei până când se stabilește competența instanței de trimitere, sesizată în primul rând.
- 47 În această privință, astfel cum s-a menționat la punctul 28 din prezenta hotărâre, instanța de trimitere și-a verificat competența și s-a declarat competentă în temeiul articolului 12 din Regulamentul nr. 2201/2003. Cu toate acestea, instanței respective îi mai revine și sarcina de a verifica dacă competența sa nu a încetat în temeiul alineatului (2) al articolului menționat.
- 48 Întrucât, astfel cum s-a arătat la punctul 40 din prezenta hotărâre, articolul 15 din Regulamentul nr. 2201/2003 trebuie interpretat în sensul că nu este aplicabil într-o situație precum cea în discuție în litigiul principal, nu este necesar să se răspundă la întrebările referitoare la interpretarea condițiilor de punere în aplicare a acestui articol.
- 49 Având în vedere ansamblul considerațiilor care precedă, este necesar să se considere că articolul 15 din Regulamentul nr. 2201/2003 trebuie interpretat în sensul că nu este aplicabil într-o situație precum cea în discuție în cauza principală, în care cele două instanțe sesizate sunt competente pe fond, în temeiul articolelor 12 și, respectiv, 8 din acest regulament.

Cu privire la cheltuielile de judecată

- 50 Întrucât, în privința părților din litigiul principal, procedura are caracterul unui incident survenit la instanța de trimitere, este de competența acesteia să se pronunțe cu privire la cheltuielile de judecată. Cheltuielile efectuate pentru a prezenta observații Curții, altele decât cele ale părților menționate, nu pot face obiectul unei rambursări.

Pentru aceste motive, Curtea (Camera a cincea) declară:

Articolul 15 din Regulamentul (CE) nr. 2201/2003 al Consiliului din 27 noiembrie 2003 privind competența, recunoașterea și executarea hotărârilor judecătorești în materie matrimonială și în materia răspunderii părintești, de abrogare a Regulamentului (CE) nr. 1347/2000, trebuie interpretat în sensul că nu este aplicabil într-o situație precum cea în discuție în cauza principală, în care cele două instanțe sesizate sunt competente pe fond, în temeiul articolelor 12 și, respectiv, 8 din acest regulament.

Da Cruz Vilaça

Levits

Borg Barthet

Berger

Biltgen

Pronunțată astfel în ședință publică la Luxemburg, la 4 octombrie 2018.

Grefierul
A. Calot Escobar

Președintele Camerei a cincea
J. L. da Cruz Vilaça